

موکب محرم اهالی روستای احمدآباد بهاباد ۵۲ میلیون تومان نذر آزادی زندانیان غیر عمد کرد

اهالی روستای احمدآباد شهرستان بهاباد در ایام دهه محرم با برپایی موکبی به یاد سه جوان ناکام، مبلغ ۵۲ میلیون تومان جهت آزادی زندانیان جرائم غیر عمد به ستاد مردمی دیه استان یزد اهدا کردند. به گزارش روابط عمومی ستاد مردمی دیه استان یزد؛ همزمان با ایام سوگواری حضرت اباعبدالله الحسین (ع)، مردم روستای احمدآباد شهرستان بهاباد با برپایی موکبی به یاد زنده‌یادان (سید محمد هاشمی، سید محسن هاشمی و دانیال اسماعیلی) ضمن پذیرایی از عزاداران حسینی، مبلغ ۵۲ میلیون تومان را برای مشارکت در آزادی زندانیان جرائم غیر عمد اختصاص دادند.



روزنامه اجتماعی و اقتصادی استان یزد | سال دهم | شماره پیاپی ۶۰۲ | دوره جدید | شماره ۲۶۲ | چهارشنبه | ۱۰ تیر ماه ۱۴۰۵ | ۴ صفحه | قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

اعزام پنج هزار یزدی برای حضور در آیین تشییع رهبر شهید

رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی استان یزد از اجرای برنامه‌های تبیینی در مساجد، برگزاری ۱۲ مراسم شاخص در شهرستان‌های استان، سازماندهی کاروان‌های بزرگ و اعزام پنج هزار نفر با استفاده از اتوبوس برای حضور در مراسم تشییع پیکر مطهر رهبر شهید در تهران خبر داد.

حجت الاسلام «روح الله رحمانی» روز سه‌شنبه در گفت و گو با ایرنا افزود: علاوه بر برنامه‌های داخلی، یزدی‌ها برای وداع با پیکر مطهر رهبر شهید در تهران نیز حضوری چشمگیر خواهند داشت.

وی به اهمیت بزرگداشت یاد و خاطره رهبر شهید امت تاکید کرد و ادامه داد: همچنین موج گسترده‌ای از مردم با وسایل نقلیه شخصی قصد دارند خود را به این مراسم ملی برسانند که نشان‌دهنده ارادت عمیق مردم یزد به قائد شهید امت است.

این مسؤول تصریح کرد: دوشنبه شب آینده (۱۵ تیرماه) نیز مساجد سراسر استان میزبان عزاداران و هیئت‌های مذهبی خواهند بود و این مراسم که با حضور دسته‌جات عزاداری برگزار می‌شود صرفاً جنبه سوگواری نداشته و با رویکرد تبیین همراه است تا نسل جوان و اقشار مختلف مردم با اهداف و مسیر مقاومت که این شهید عزیز برای آن جان باخت بیش از پیش آشنا شوند.

رحمانی گفت: یزد که همواره به دارالعباده و پیشگامی در مناسبت‌های انقلابی شهره است این‌بار نیز در سوگ رهبر شهید، فضای شهر را با شور و شعور حسینی درهم آمیخته است و با قوت شاهد برگزاری باشکوه مراسم در سطح استان خواهیم بود. وی یادآور شد: یزد در آستانه یکی از بزرگترین بسیج‌های مردمی خود در سال‌های اخیر قرار دارد و نهادهای و افراد مردم با همکاری و همراهی و هم‌افزایی برای برگزاری باشکوه رسالت دینی، ملی و انقلابی خود را مخلصانه انجام می‌دهند. بر اساس برنامه‌ریزی اعلام‌شده، مراسم وداع در روزهای سیزدهم و چهاردهم تیرماه در مصالای تهران برگزار خواهد شد. همچنین مراسم تشییع در روز پانزدهم تیرماه در تهران برگزار می‌شود و در روز شانزدهم، آیین تشییع در شهر قم و بر اساس این برنامه نیز پیکر مطهر روز هجدهم تیرماه در جوار مرقد مطهر حضرت علی‌بن‌موسی‌الرضا (ع) به خاک سپرده خواهد شد.



معاون اول رئیس‌جمهور:

**صعود چادرملوی یزد، گواه وجود
استعدادهای خاموشی است**



استاندار یزد:

**به مردم اطمینان دهیم که هیچ خطری
منابع بانکی آنها را تهدید نمی‌کند**



تلاش برای حرکت یزد به سوی «پسماند صفر» ادامه دارد

**گام‌های بلند یزد برای صیانت از
محیط زیست با مدیریت پسماند**

دبیر شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر استان یزد در یادداشتی عنوان کرد:

نقش فضاها و عمومی در افزایش اعتیاد

استانداریزد:

به مردم اطمینان دهیم که هیچ خطری منابع بانکی آنها را تهدید نمی کند

روزنه

۳۹ سال بعد؛ سردشت

نخستین کاربرد گزارش شده سلاح‌های شیمیایی در مقیاس جنگی به سگرهای جنگ جهانی اول بازمی‌گردد. اما سردشت از نخستین موارد ثبت‌شده‌ای است که در آن، یک شهر غیرنظامی به‌طور مستقیم هدف حمله شیمیایی قرار گرفت؛ رخدادی که جایگاه آن را در تاریخ جنگ‌های مدرن برجسته می‌کند.

در سال ۱۳۶۶ نیروی هوایی عراق در یکی از گسترده‌ترین حملات شیمیایی علیه مناطق غیرنظامی، این شهر را با گاز خردل هدف قرار داد. در این حمله ده‌ها نفر در همان ساعات نخست جان باختند و صدها نفر مصدوم شدند؛ هزاران نفر نیز در سال‌های بعد با عوارض مزمن تنفسی، پوستی و چشمی دست‌وپنجه نرم کردند.

نخستین کاربرد گزارش شده سلاح‌های شیمیایی در مقیاس جنگی به سگرهای جنگ جهانی اول بازمی‌گردد. اما سردشت از نخستین موارد ثبت‌شده‌ای است که در آن، یک شهر غیرنظامی به‌طور مستقیم هدف حمله شیمیایی قرار گرفت؛ رخدادی که جایگاه آن را در تاریخ جنگ‌های مدرن برجسته می‌کند با وجود ابعاد انسانی و حقوقی این فاجعه، بازتاب بین‌المللی آن در زمان وقوع محدود بود. هم ضعف پوشش رسانه‌ای و هم شرایط ژئوپلیتیک جنگ ایران و عراق موجب شد واکنش جهانی کمتر از انتظار باشد؛ وضعیتی که در فضای آن زمان، نوعی تحمل ضمنی در برابر استفاده عراق از سلاح‌های شیمیایی ایجاد کرد؛ فضایی که تنها چند ماه بعد در فاجعه حلبچه به اوج رسید. پیش از سردشت، عراق بارها از سلاح شیمیایی علیه نیروهای نظامی ایران استفاده کرده بود؛ اما سردشت یکی از نخستین موارد استفاده از این سلاح علیه جمعیت غیرنظامی بود. هنوز نیز درباره اینکه چرا این شهر هدف قرار گرفت، اجماع روشنی وجود ندارد. برخی آن را به موقعیت مرزی و نقش لجستیکی منطقه در جنگ نسبت می‌دهند و برخی دیگر زمینه‌های قومی و امنیتی را نیز در تحلیل‌های خود وارد می‌کنند. در سال پایانی جنگ، موازنه نظامی در جبهه جنوب به بن‌بست رسیده بود. ایران پس از عملیات‌های ناموفق کربلای ۴ و ۵، بخشی از تمرکز خود را به جبهه غرب و مناطق کردنشین عراق منتقل کرده بود تا با فشار در این محور، توازن جنگ را تغییر دهد. در مقابل، عراق نیز برای مهار فشار نظامی ایران و جلوگیری از گسترش جنگ در جبهه شمالی، به ابزارهای سخت‌تری از جمله سلاح شیمیایی متوسل شد. در همین دوره، جبهه کردستان به یکی از فعال‌ترین صحنه‌های جنگ تبدیل شده بود. ایران در این منطقه از مزیت‌های جغرافیایی و همکاری برخی احزاب کرد مخالف حکومت عراق برخوردار بود، در حالی که عراق با چالش‌های امنیتی جدی در این مناطق مواجه بود. در چنین فضایی، سلاح شیمیایی برای بغداد نه‌فقط ابزار نظامی، بلکه ابزار بازدارندگی و کنترل صحنه جنگ محسوب می‌شد. در کنار این عوامل، انگیزه‌های تنبیهی و پیام‌رسانی نیز در تحلیل این حملات مطرح است؛ از جمله ارسال پیام به تهران برای تغییر محاسبات جنگ. سردشت در چنین زمینه‌ای هدف قرار گرفت و به نقطه آغاز روندی تبدیل شد که چند ماه بعد به فاجعه گسترده‌تر حلبچه انجامید. در طول جنگ ایران و عراق، مناطق کردنشین در دو سوی مرز از آسیب‌پذیرترین نقاط در برابر حملات هوایی و شیمیایی بودند. شهرهایی مانند پیرانشهر و بانه نیز بارها هدف بمباران‌های گسترده قرار گرفتند و بخشی از حافظه جمعی منطقه را تجربه‌های مکرر خشونت شکل داد. سردشت امروز نه‌فقط یک شهر، بلکه بخشی از حافظه تاریخی جنگ‌های مدرن و نمادی از آسیب‌پذیری غیرنظامیان در برابر سلاح‌های شیمیایی است؛ حافظه‌ای که همچنان با پرسش‌های بی‌پاسخ درباره مسئولیت، واکنش جهانی و پیامدهای سیاسی آن همراه است.



استاندار یزد گفت: باید با شفافیت به مردم اطمینان داده شود که هیچ خطری منابع، سپرده‌ها و سودهای بانکی را تهدید نمی‌کند و سیستم بانکی دارای پشتوانه مستحکم است.

به گزارش ایرنا، «محمدرضا بابایی» در نشست شورای هماهنگی بانک‌های استان با اشاره به التهابات اخیر و اختلالات پیش آمده در سیستم مرکزی بانک‌ها بر ضرورت مدیریت جو روانی جامعه تاکید کرد.

وی در این نشست که با محوریت بررسی اختلالات اخیر شبکه بانکی و رفع دغدغه‌های مردم و کارآفرینان برگزار شد با بیان اینکه مشکلات به وجود آمده باعث نگرانی مردم عادی و کارآفرینان شده است، بخش عمده‌ای از این التهاب را ناشی از عدم اطلاع‌رسانی دقیق و به‌موقع دانست. استاندار یزد همچنین با اشاره به جایگاه استان در پرداخت تسهیلات نسبت به سال گذشته بر لزوم تسریع در پرداخت وام‌های اشتغال، اعتبارات تبصره هجده و تسهیلات خرد ضروری تاکید کرد. محمدرضا بابایی خطاب به مدیران بانکی و سخنگوی این شورا، حضور مستمر و مکرر در

استاندار یزد با اشاره به جایگاه استان در پرداخت تسهیلات نسبت به سال گذشته بر لزوم تسریع در پرداخت وام‌های اشتغال، اعتبارات تبصره هجده و تسهیلات خرد ضروری تاکید کرد.

رسانه استانی برای گفت و گو با مردم را خواستار شد. در پایان این نشست نمایندگان بخش خصوصی جهت بیان دغدغه‌های صنعتگران و کارآفرینان پیرامون مباحث ایجاد شده به تبادل نظر پرداختند. استان یزد یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر جمعیت دارد.

معاون اول رئیس جمهوری:

صعود چادرملوی یزد، گواه وجود استعدادهای خاموش است

معاون اول رئیس‌جمهوری در پیامی نوشت: صعود چادرملوی یزد گواه وجود استعدادهای خاموش در سراسر ایران است.

به گزارش مهر، محمدرضا عارف در صفحه شخصی خود نوشت: نتیجه مسابقات چهار جانبه نشان داد پیروزی حاصل تلاش و همدلی است.

وی ادامه داد: صعود جوانان بی‌ادعای چادرملوی یزد به جام آسیایی، گواهی بر وجود استعدادهای خاموش در سراسر ایران است. به امید شکوفایی جوانانمان و سربلندی کشورمان.



موکب محرم اهالی روستای احمدآباد بهاباد ۵۲ میلیون تومان نذر آزادی زندانیان غیرعمد کرد

دهقان، به نمایندگی از و خیرین این روستا، با حضور در دفتر ستاد مردمی دیه استان یزد اهدا شد. مقامات موکب در حاشیه این اقدام خداپسندانه اظهار داشتند: برپایی این موکب به یاد جوانان ناکام روستا و در مسیر فرهنگ حسینی انجام شد و مردم احمدآباد تصمیم گرفتند در کنار اطعام عزاداران، سهمی نیز در آزادی زندانیانی داشته باشند که به دلیل جرائم غیرعمد در زندان به سر می‌برند تا در این ایام معنوی، شادی به خانواده باز کنند. گفتنی است مردم نیک‌اندیش شهرستان بهاباد همیشه در پوشش‌های مختلف ستاد مردمی دیه استان یزد حضوری پررنگ و داشته‌اند و با مشارکت در برنامه‌های خیرخواهانه، نقش ارزشمندی در آزادی زندانیان جرائم غیرعمد ایفا کرده‌اند.



اهالی روستای احمدآباد شهرستان بهاباد در ایام دهه محرم با برپایی موکبی به یاد سه جوان ناکام، مبلغ ۵۲ میلیون تومان جهت آزادی زندانیان جرائم غیرعمد به ستاد مردمی دیه استان یزد اهدا کردند. به گزارش روابط عمومی ستاد مردمی دیه استان یزد؛ همزمان با ایام سوگواری حضرت اباعبدالله الحسین (ع)، مردم روستای احمدآباد شهرستان بهاباد با برپایی موکبی به یاد زنده‌یادان (سید محمد هاشمی، سید محسن هاشمی و دانیال اسماعیلی) ضمن پذیرایی از عزاداران

حسینی، مبلغ ۵۲ میلیون تومان را برای مشارکت در آزادی زندانیان جرائم غیرعمد اختصاص دادند. این مبلغ توسط دو نیکوکار شهرستان بهاباد، مهدی غنی‌زاده و محمد مهدی

تلاش برای حرکت یزد به سوی «پسماند صفر» ادامه دارد

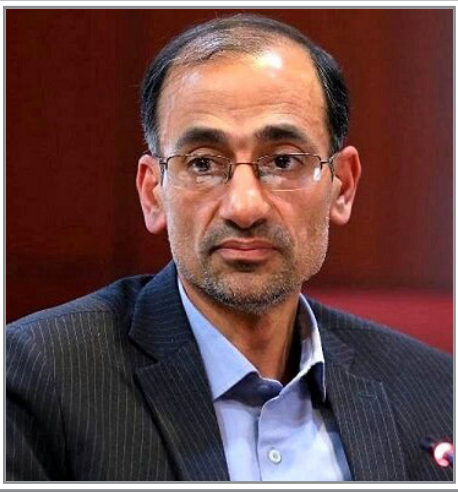
گام‌های بلند یزد برای صیانت از محیط زیست با مدیریت پسماند

افزایش تولید زباله و ضرورت صیانت از منابع طبیعی، مدیریت علمی پسماند را به یکی از مهم‌ترین محورهای حفاظت از محیط زیست تبدیل کرده است و یزد گام‌هایی جدی برای مدیریت پسماندها دارد.

مدیریت پسماند در جهان امروز تنها یک فعالیت خدمات شهری نیست، بلکه یکی از مؤلفه‌های اصلی حفاظت از محیط زیست و تضمین‌کننده سلامت اکوسیستم‌ها و جوامع انسانی به شمار می‌رود. رشد شهرنشینی، تغییر الگوهای مصرف و افزایش تولید زباله موجب شده است تا مدیریت صحیح پسماند به یکی از چالش‌های مهم مدیریت شهری و محیط زیستی تبدیل شود. کارشناسان حوزه محیط زیست معتقدند در صورتی که پسماندها به شکل اصولی جمع‌آوری، تفکیک و پردازش نشوند، می‌توانند به منبعی برای آلودگی خاک، آب‌های زیرزمینی و هوا تبدیل شده و سلامت جامعه و منابع طبیعی را با تهدید جدی مواجه کنند. از این رو مدیریت علمی پسماند، کاهش تولید زباله و حرکت به سمت بازیافت و استفاده مجدد از مواد، از جمله رویکردهای ضروری برای حفظ محیط زیست و صیانت از منابع برای نسل‌های آینده به شمار می‌رود. در این میان یزد نیز با اجرای برنامه‌های جدید در حوزه خدمات شهری و محیط زیست، تلاش دارد گام‌هایی در مسیر کاهش دفن زباله و مدیریت پایدار پسماند بردارد.

ضرورت ساماندهی پسماند در استان یزد

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان یزد در گفت‌وگو با خبرنگار مهر با اشاره به وضعیت مدیریت پسماند در استان گفت: روزانه حدود ۷۰۰ تا ۸۰۰ تن پسماند عادی در استان تولید می‌شود که نزدیک به نیمی از آن مربوط به شهر یزد است. حسن اکبری اظهار کرد: در حالی که وضعیت مدیریت پسماند در شهر یزد قابل قبول ارزیابی می‌شود، در برخی شهرستان‌های استان همچنان شاهد رهاسازی نامناسب زباله در طبیعت هستیم که این موضوع می‌تواند آسیب‌های جدی به محیط زیست وارد کند. وی با تأکید بر اینکه شهرداری‌ها مسئولیت قانونی مدیریت پسماند را بر عهده دارند، افزود: با وجود تذکرها و اخطارهای صادرشده، برخی مدیریت‌های شهری نسبت به وظایف خود در این حوزه بی‌توجه بوده‌اند و در همین راستا چهار پرونده تخلف در حوزه پسماند به دستگاه قضایی ارجاع شده است. اکبری همچنین از آغاز فرآیند اجرایی سایت پسماند صنعتی ویژه و خطرناک در استان خبر داد و گفت: این طرح پس از سال‌ها پیگیری و انجام مطالعات کارشناسی وارد مرحله اجرا شده است و جانمایی آن با رعایت ملاحظات سخت‌گیرانه زیست‌محیطی انجام شده است. وی تصریح کرد: در طراحی این مجموعه فاصله از مناطق مسکونی و حفاظت از منابع آب زیرزمینی به طور جدی لحاظ شده تا مدیریت پسماندهای ویژه و خطرناک در شرایطی ایمن و علمی انجام شود. معاون محیط زیست و



شهر یزد در گفت‌وگو با خبرنگار مهر نیز از آغاز روند ساماندهی پسماندهای عفونی در این شهر خبر داد و اعلام کرد: با استقرار دستگاه بی‌خطر سازی در بیمارستان شهید صدوقی، فرآیند مدیریت اصولی این نوع پسماندها با همکاری سازمان مدیریت پسماند شهرداری و دستگاه‌های مرتبط وارد مرحله اجرایی شده است. فاطمه زارع بیدکی با اشاره به بخشی از اقدامات حوزه پسماند افزود: راه‌اندازی و فعالیت خط پردازش، تولید کود کمپوست، بازیافت لاستیک‌های فرسوده و توسعه سامانه‌های «بازپس» و «بهره‌وب» از برنامه‌های در حال اجراست و در این میان گسترش تفکیک زباله از مبدأ نقش تعیین‌کننده‌ای در بهبود مدیریت پسماند شهری دارد. وی همچنین از آمادگی شهرداری یزد برای حضور در مراسم تشییع پیکر رهبر شهید انقلاب، به عنوان شهرداری معین منطقه چهار تهران خبر داد و با اشاره به اجرای طرح جامع مدیریت پسماند در این شهر گفت: برای نخستین بار، این طرح به صورت ساختاریافته اجرایی شده و نتایج قابل توجهی به همراه داشته است. زارع اظهار کرد: با تمرکز بر تفکیک از مبدأ، میزان دفن روزانه زباله شهر نیز از ۳۳۰ تن به حدود ۱۰۰ تن کاهش یافته که این دستاورد حاصل آموزش‌های گسترده در مدارس، مساجد و اجرای برنامه‌های فرهنگی در سطح شهر است. وی با اشاره به برگزاری جشنواره ملی «پسماند صفر» افزود: این جشنواره با هدف ترویج سبک زندگی کم‌پسماند برگزار شد. زارع همچنین به مدیریت پسماندهای ویژه اشاره کرد و گفت: برای ساماندهی علمی این نوع پسماندها، ۸۵ هکتار زمین در محور جاده طبس با همکاری استانداری تعیین تکلیف شده است که اقدامی مهم برای کاهش مخاطرات زیست‌محیطی صنایع در استان محسوب می‌شود.

خدمات شهری شهرداری یزد نیز در گفت‌وگو با خبرنگار مهر در تشریح برنامه‌های مدیریت شهری یزد برای مدیریت در حوزه پسماند گفت: رویکرد جدید شهرداری یزد حرکت به سمت تحقق «پسماند صفر» و استفاده از فناوری‌های نوین برای هوشمندسازی فرایندهای مدیریت شهری است. حمیدرضا رحیم‌دل اظهار کرد: طرح جامع مدیریت پسماند یزد اکنون ابعاد منطقه‌ای به خود گرفته و با نگاهی فراتر از مرزهای شهری، مدیریت پسماند شهرهای همجوار نیز در چشم‌انداز اهداف ما قرار گرفته است تا یزد به قطب پردازش پسماند در مرکز کشور تبدیل شود. وی با اشاره به دستاوردهای جدید در حوزه بازیافت افزود: در حال حاضر با استفاده از تجهیزات نوین، ۶۵ درصد زباله‌های ورودی به مرکز پردازش نیز به کمپوست تبدیل می‌شود و این ماده آلی ارزشمند توانسته است نیاز کامل فضای سبز شهری را تأمین کرده و جایگزین کودهای شیمیایی شود. معاون شهردار یزد همچنین به اجرای سیاست شهر بدون مخزن اشاره کرد و گفت: حذف مخازن زباله علاوه بر ارتقای بهداشت عمومی، به کاهش تولید شیرابه نیز کمک کرده است. در کنار آن، طرح ساماندهی و هویت‌بخشی به دوره‌گردها در قالب سامانه‌های هوشمند در حال اجراست تا فعالیت‌های تفکیک در بستری قانونی و بهداشتی انجام شود. رحیم‌دل افزود: کاهش سرانه تولید زباله در یزد به کمتر از ۵۰۰ گرم نشان‌دهنده ارتقای فرهنگ شهروندی است و تلاش داریم با اجرای طرح‌های تشویقی و استفاده از ظرفیت سامانه «یزد من»، تفکیک از مبدأ را به یک رفتار پایدار در میان شهروندان تبدیل کنیم.

کاهش چشمگیر دفن زباله در یزد

رئیس کمیسیون خدمات شهری و محیط زیست شورای اسلامی

مدیر امور اجرایی آب آباد و اجرای طرح مناطق شهرستان تفت:

عملیات دبی چاه شماره ۲ شهرستان علی شهر با موفقیت انجام شد

دامک خواهد داشت. مدیر امور آب و شهرستان تفت با بیان اینکه این چاه ۲۹ متر است، تصریح کرد: برای این پروژه بیش از ۶ ریال از محل اعتبارات عمرانی و منابع داخلی شرکت آب و هزینه شده است. شاکری می‌گوید: با بهره‌برداری از این طرح، خدمات آبرسانی به یک هزار و ۱۰۴ اشتراک پوشش در روستاهای علی‌آباد و پرورش بخشی از این مناطق آبی برای اطمینان بیشتر می‌شود. وی با اشاره به ادامه فنی برای افزایش ظرفیت این منبع آبی گفت: عملیات بهسازی چاه در روزهای آینده نیز ادامه خواهد داشت تا با افزایش آبدی، پایدار پایدار آب شرب ساکنان این دو روستا بیش از پیش افزایش یابد.

مدیر امور آب و بهسازی شهرستان از عملیات و حفر گالری چاه شماره ۲ علی‌آباد و گفت: با این طرح، آبدی چاه از هفت لیتر برای افزایش افزایش و پایداری آب شرب بیش از یک هزار و ۱۰۰ نفر در روستاهای علی‌آباد پیدا شد. فرامرز شاکری مدیر امور آب و شهرستان تفت گفت: به منظور تقویت منابع آب شرب و تقویت پایداری شبکه آبرسانی، عملیات به حفر گالری و اضافه کردن یک شاخه لوله آب به چاه شماره ۲ علی (دامک) با موفقیت انجام شد. وی افزود: با اجرای این عملیات، دبی چاه از سه لیتر بر ثانیه به هفت یک بر ثانیه کشف شده است که نقشی در آب پایدار روستاهای علی‌آباد و



دبیر شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر استان یزد در یادداشتی عنوان کرد:

نقش فضاهای عمومی در افزایش اعتیاد



باورهای غلط درباره اعتیادآور نبودن برخی مواد مخدر باعث شده تا برخی از زنان، این مواد محرک را به عنوان داروی لاغری و کاهش وزن استفاده کنند. گفت و گوهای غیررسمی در این فضاها، گاهی به توصیه هایی درباره مواد آرامش بخش یا داروهای خاص ختم می شود که نه تنها تخصصی نیست، بلکه می تواند سرآغاز یک وابستگی و اعتیاد باشد.



برخی فضاهای عمومی مانند بعضی از قهوه خانه ها، آرایشگاه های زنانه و کافی شاپ ها، بدون مجوز و خارج از چارچوب نظارت دستگاه های متولی فعالیت می کنند. تحقیقات نشان داده که مکان های دارای مجوز دولتی و واقع در خیابان های اصلی، کمترین آسیب را داشته اند. یعنی هرچه نظارت کمتر باشد، خطر بیشتر است.

شهر، فقط خیابان ها و ساختمان هایش نیست. شهر، مردمی است که در آن نفس می کشند، رفت و آمد می کنند و در فضاهای عمومی اش گرد هم می آیند. برخی فضاهای عمومی، مکان هایی هستند که زندگی روزمره در آنها جریان دارد. اما گاهی این فضاها، از یک پاتوق ساده، به کانونی برای گسترش یک چالش پنهان یعنی اعتیاد تبدیل می شوند.

مشاهدات میدانی و گزارش های متعدد نشان می دهد که در برخی از پارک ها و فضاهای عمومی شهری، مواد مخدر به صورت پنهان یا آشکار عرضه می شود. این پدیده، شایسته توجه جدی است؛ وقتی فضاهای عمومی شهر به محل عرضه و مصرف مواد تبدیل می شود، دیگر نمی توان از کنار آن به سادگی گذشت.

بررسی های انجام شده در یکی از شهرهای کشور، ابعاد این مسئله را به خوبی نشان می دهد. بر اساس یافته های این پژوهش، شمار قابل توجهی از پاسخگویان، توزیع مواد مخدر در پارک ها را تأیید کرده اند. همچنین در دیگر اماکن عمومی نیز چنین مواردی گزارش شده است. آنچه این یافته ها را هشدار دهنده تر می کند، رابطه مستقیم و معنادار میان استفاده از فضاهای عمومی و گرایش به اعتیاد است؛ یعنی هرچه افراد بیشتر در این فضاها تردد کنند، خطر درگیر شدن با مواد مخدر نیز بیشتر می شود.

وقتی فضاهای عمومی به پاتوق تبدیل می شود

پارک ها، قرار بوده محل تفرج و آرامش باشند اما در برخی نقاط، به مکانی برای پاتوق های شبانه روزی معتادان بدل شده است؛ گزارشی میدانی از این مناطق، تصویری قابل تأمل را پیش روی ما قرار می دهد: گروه هایی از مصرف کنندگان و خرده فروشان، فضای پارک ها را که معمولاً باید جای بازی کودکان باشد، به پاتوق خود تبدیل کرده اند.

این مسئله تنها به کلان شهرها محدود نیست. آنچه این وضعیت را بحرانی تر می کند، برخی اقدامات مقطعی است. تجربه نشان داده که عملیات های پاکسازی هرچند مؤثرند، اما موقتی بوده و گره این معضل را باز نکرده است. معتادان همچنان پارک ها را پاتوق خود کرده اند و در دسته های چند نفره شب ها فضای حاشیه بوستان ها را در اختیار می گیرند.

دیگر فضاهای عمومی نیز از این قاعده مستثنا نیستند. مکان هایی که محل گفت و گوهای صمیمانه و دورهمی های دوستانه بود، امروز در برخی موارد به محلی برای معامله و مصرف مواد مخدر تبدیل شده و در برخی مکان های عمومی، مصرف مواد مخدر بحث روز است.

برخی کارشناسان، سیگار و قلیان را دروازه ورود به اعتیاد می دانند؛ تجربه های میدانی نشان می دهد که بسیاری از افراد دارای سابقه اعتیاد، پیش از سنین بزرگسالی مصرف الکل، سیگار یا قلیان را آغاز کرده اند.



از یک نقطه به نقطه دیگر جابجا می کند. لذا نیاز به برنامه های مستمر و جامع داریم که حلقه های بعدی آن نیز دیده شده باشد. دوم تبدیل فضاهای عمومی به کانون های مثبت؛ به جای اینکه پارک ها به پاتوق معتادان تبدیل شود، می توان با برنامه های فرهنگی، ورزشی و تفریحی، آنها را به فضایی امن و جذاب برای همه ی شهروندان تبدیل کرد.

سوم نظارت هوشمندانه و هدفمند؛ نه با برخوردهای سلبی صرف، بلکه با حضور فعال مددکاران اجتماعی در این فضاها؛ مددکار با رفتار هوشمندانه، می تواند خصایص مثبت فرد را تقویت کند. چهارم برخورد جدی با مراکز متخلف؛ باید با مراکز که اقدام به سرویس دهی مواد مخدر می کنند، برخورد قاطع و قانونی صورت گیرد. پلمب اماکن متخلف نمونه ای از این اقدامات است.

پنجم آگاه سازی و فرهنگ سازی؛ فرهنگ سازی و آگاه سازی بهترین راهکارهای مقابله با گسترش اعتیاد است. مردم باید نسبت به خطرات این فضاها آگاه شوند و بدانند که هرگونه خرید و فروش مواد در این مکان ها، نه یک رفتار عادی، که یک جرم آشکار است.

ششم مشارکت سازمان های مردم نهاد؛ یکی از بهترین و مؤثرترین راه های پیشگیری از اعتیاد، استفاده از ظرفیت سازمان های مردم نهاد است، زیرا این تشکل ها به دلیل ارتباط مؤثر با مردم، می توانند نقش پلی بین جامعه و دستگاه های رسمی ایفا کنند.

هفتم توانمندسازی بهبودیافتگان؛ توانمندسازی بهبودیافتگان از اعتیاد و اشتغال زایی برای آنان نقش مهمی در اثربخشی برنامه های پیشگیری دارد. یک فرد بهبودیافته که شغل و جایگاه اجتماعی پیدا می کند، نه تنها خودش به مواد بر نمی گردد، بلکه می تواند الگویی برای دیگران باشد.

هشتم نظارت بر مراکز عرضه قلیان و قهوه؛ با توجه به گزارش های موجود، ضرورت دارد نظارت بر این مراکز به شدت افزایش یابد و نمونه برداری های منظم از توتون قلیان ها در دستور کار قرار گیرد.

سخن پایانی؛ مسئولیت جمعی در برابر چالش پنهان

فضاهای عمومی، قلب تپنده هر شهری هستند. وقتی این فضاها به پاتوق معتادان تبدیل می شود، در واقع قلب شهر بیمار شده است. این فضاها نباید به کانونی برای گسترش اعتیاد تبدیل شود. این مسئولیت تنها بر عهده پلیس یا نهادهای خاص نیست؛ همه ما در قبال این چالش مسئولیم.

پیشگیری از اعتیاد در فضاهای عمومی، نیازمند اراده جمعی، برنامه ریزی مستمر و نگاه علمی است. اگر امروز برای ساماندهی این فضاها هزینه نکنیم، فردا باید هزینه های بسیار سنگین تری نه با پول، که با تهدید امنیت بپردازیم.

باورهای غلط درباره اعتیادآور نبودن برخی مواد مخدر باعث شده تا برخی از زنان، این مواد محرک را به عنوان داروی لاغری و کاهش وزن استفاده کنند. گفت و گوهای غیررسمی در این فضاها، گاهی به توصیه هایی درباره مواد آرامش بخش یا داروهای خاص ختم می شود که نه تنها تخصصی نیست، بلکه می تواند سرآغاز یک وابستگی و اعتیاد باشد.

ابعاد مسئله؛ نگرانی هایی که باید جدی گرفت

وسعت این چالش وقتی روشن تر می شود که به روندهای سنتی آغاز مصرف نگاه کنیم. داده های موجود نشان می دهد که سن اعتیاد در ایران پایین تر از میانگین جهانی است و این روند نزولی، خود زنگ خطری جدی محسوب می شود.

چرا فضاهای عمومی به کانون بحران تبدیل می شوند؟

برای درک این پدیده، باید به چند عامل اساسی توجه کرد: نخست: خلأ نظارتی؛ برخی فضاهای عمومی مانند بعضی از قهوه خانه ها، آرایشگاه های زنانه و کافی شاپ ها، بدون مجوز و خارج از چارچوب نظارت دستگاه های متولی فعالیت می کنند. تحقیقات نشان داده که مکان های دارای مجوز دولتی و واقع در خیابان های اصلی، کمترین آسیب را داشته اند. یعنی هرچه نظارت کمتر باشد، خطر بیشتر است.

دوم: تغییر الگوی مصرف؛ از قلیان های آلوده به مواد محرک تا قهوه های دستکاری شده با ترکیبات نیروزا، الگوی مصرف مواد مخدر را در فضاهای عمومی تغییر داده است. مصرف کننده ای که تصور می کند فقط قلیان می کشد یا قهوه می نوشد، ممکن است ناآگاهانه به مواد مخدر دسترسی پیدا کند.

سوم: اقتصاد زیرزمینی؛ فروش مواد مخدر در این فضاها، سودآوری بالایی برای افراد سودجو دارد. برخی مراکز عرضه قلیان برای کسب سود بیشتر، مشتریان شان را وابسته می کنند تا مراجعات مکرر داشته باشند.

چهارم: بی دفاعی فضاهای شهری؛ پارک ها و فضاهای عمومی که نورپردازی مناسبی ندارند یا در حاشیه شهر قرار گرفته اند، به پناهگاهی امن برای معتادان تبدیل می شوند.

راهکارها؛ از انفعال به کنشی

برای اینکه فضاهای عمومی از یک تهدید به فرصت تبدیل شوند، چه باید کرد؟

نخست اینکه تحول در رویکردهای پاکسازی در قالب عملیات های مقطعی و سطحی نه تنها ریشه کن کننده نیست، بلکه معتادان را تنها